

Обобщаващите и най-важни изводи, които могат да се направят въз основа на представената информация от наблюдението на домакинските бюджети в отделните страни, са следните:

■ Почти във всички страни се осъществяват представителни изследвания за доходите, разходите, потреблението и най-основните показатели за жизненото равнище. Генералната съвкупност, определяща рамката на извадката за всяка от представените страни, е населението или домакинствата, живеещи на нейната територия (табл. 3). Съответно използваните извадкови методи се прилагат в повечето случаи при осъществяването на случайни извадки (табл.4). Изключение от този метод се забелязва за Чехия и Словакия, където извадковите методи се основават на квотни извадки, чрез които се получава представителна информация за бюджетите по основни социално-икономически признаци на домакинствата.

■ Основни единици на наблюдение са обикновените домакинства (private households). Представените страни имат различни дефиниции за домакинство, но може да се отбележи, че от съдържателна гледна точка те не се различават съществено (табл.5). С други думи, най-важните критерии, определящи домакинството като единица на наблюдение, са включени в определенията при различните страни. На практика обикновеното домакинство е общност от лица, живеещи заедно, обединяващи доходите си и съвместно разпределящи придобитите средства в съответствие с потребностите, т. е. имащи общ бюджет. За разлика от семейството, при домакинството може да съществува, но не се изисква задължителното услезие за степен на родство между лицата. Едно лице също е самостоятелно домакинство. Съответно лицата, които нямат общ бюджет и не се хранят заедно, не образуват домакинство, независимо че живеят заедно и дори обитават една стая. В отличие от дефиницията за обикновено домакинство и в съответствие с нашата и чуждестранните методологии за преброяванията на населението съществуват и т. нар. колективни домакинства, които представляват групи от лица, живеещи колективно, имащи общ бюджет и подчинени на общ режим - например живеещите в пансиони, интернати, ученически общежития и други.

■ Идентификацията на главата на домакинството има съществено значение при групиране на информацията от наблюдението на домакинските бюджети. От представените дефиниции за глава на домакинство, които се използват от различните страни, се вижда, че съществува голямо разнообразие (табл. 6). Глава на домакинството може да бъде лице, признато от останалите членове (България и Литва), или определено от самият анкетьор (Словения). В тези случаи се посочва лидер, определен по силата на житейските ситуации, в която се намира отделното домакинството. Други, по-точни социодемографски признаци, използвани в отделните страни при определяне на главата на домакинството, са съответно: лицето с най-висок доход; най-възрастният член; икономически активният член; по-възрастният от съпрузите; собственикът на жилището, в което живее домакинството; различните комбинации от признаци, фиксиращи съществуващите роднински връзки между членовете на домакинството. Очевидно различията между представените дефиниции за глава на домакинство отразяват националните особености, специфики и традиции на отделните страни.